

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuntien kantokyy- luokituksen toimittamisesta vuodeksi 1983

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että kuntien vuoden 1983 kantokyyluokat vahvistettaisiin pääsääntöisesti samoiksi kuin kuntien kantokyyluokat vuodeksi 1982. Tarkoituksena on vahvistaa vuoden 1983 kantokyyluokitus niin, että kun-

nat jo talousarvioiden valmisteluun nähden riittävän ajoissa tietäisivät talousarviovuotena sovellettavat kantokyyluokat.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan elokuun alusta 1982.

PERUSTELUT

1. Ehdotetut muutokset

Kantokyyluokituksen perusteiden tarkistaminen on koko luokituksen soveltamisajan ollut keskustelun alaisena. Luokituksen soveltamisalan laajetessa vuosittaisten luokkamuutosten vaikutukset yksittäisten kuntien ja valtionkin talouden kannalta katsottuna ovat kasvaneet huomattavan suuriksi. Yhden luokan muuttaminen saattaa merkitä useita miljoonia markkoja yhden kunnan kohdalta.

Luokitusperusteiden perusteellisemmaksi muuttamiseksi on tehty useita ehdotuksia. Tuorein selvitys ja ehdotus, jonka pohjalta vuotta 1983 varten kantokyyluokituksen perusteita on valmisteltu, on laadittu kunnallistalouden neuvottelukunnan toimesta. Ehdotus sisältää sekä teknisuontoisia, lähinnä luokituksen toimittamista selkeyttäviä ja jouduttavia, että periaatteessa perusteellisempiakin luokitusperusteiden muutosehdotuksia.

Asiasta saatujen lausuntojen ja niiden jälkeen käytyjen neuvottelujen perusteella on todettavissa, että kuntien keskusjärjestöjen kannat eroavat suuresti toisistaan. Vaikka

periaatteessa ollaan yksimielisiä siitä, että eräiden luokituksen epäkohtien korjaamiseksi tarvittaisiin perusteiden olennaista muuttamista, erilaiset näkemykset muutosten toteuttamisesta edellyttäisivät runsaasti aikaa vieviä lisäselvityksiä.

Kunnallistalouden hoidon ja kuntien talousarvioiden valmistelun vuoksi olisi kuntien riittävän ajoissa hyvä tietää tulevana vuonna sovellettavat kantokyyluokat. Niinpä aikaa seläisiin lisäselvityksiin ja jatkovalmisteluihin, jotka tähtäävät luokitusperusteiden laajempaan muuttamiseen ei enää juuri ole käytettävissä. Nykyisessä tilanteessa ei näyttäisi tarkoituksenmukaiselta ryhtyä tekemään luokitusperusteisiin niitäkään lähinnä teknisiä korjauksia, joista eri tahot ovat olleet yksimielisiä, koska niillä ei ole sanottavaa vaikutusta kantokyyluokkien määräytymiseen.

Edellä mainituista syistä ja ottaen huomioon myös ne kunnallistalouden hoidolle asetettavat tavoitteet, jotka edellyttävät muun muassa veroöyrin hintojen vakaana pitämistä, ehdotetaan, että kuntien kantokyyluokat vuodeksi 1983 vahvistettaisiin pääsääntöisesti samoiksi kuin

kantokykyluokat vuodelle 1982. Toimitettaessa kantokykyluokitus vuodeksi 1983 ei näin ollen myöskään tehtäisi uusia luokituslaskelmia.

Kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin saattanut kuluvan vuoden aikana tapahtua muutoksia taikka on nähtävissä, että vastaavia kunnallistalouteen olennaisesti vaikuttavia muutoksia tapahtuu myös luokituksen soveltamisvuonna. Niinpä olisi varauduttava siihen, että joissakin tapauksissa vuodeksi 1982 vahvistettuja kantokykyluokkia olisi vuotta 1983 varten voitava harkinnan perusteella tarkistaa. Tällaiset tarkistukset tulisivat kysymykseen kuitenkin vain erittäin painavista ja pakottavista syistä. Lisäksi tarkistukset olisi tehtävä niin, että kuntien asukasmäärällä mitattuna luokkien korotukset ja alennukset vastaisivat toisiaan.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Koska kuntien kantokykyluokat vuodeksi 1983 ehdotetaan vahvistettaviksi pääosin samoiksi kuin kuluvan vuoden kantokykyluokat ja koska mahdolliset tarkistukset edellytetään tehtäväksi niin, että luokkien korotukset ja alennukset vastaavat toisiaan, ei tästä aiheudu

muutoksia valtion ja kuntien väliseen kustannusten jakoon. Vuoden 1982 tasoon verrattuna ei myöskään muita olennaisia muutoksia valtion tai kuntien menoissa tule tapahtumaan.

3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Valmistelutyötä kantokykyluokituksen perusteiden tarkistamiseksi tullaan kiireellisenä jatkamaan tähän mennessä suoritettun selvitystyön ja tehtyjen ehdotusten pohjalta.

4. Voimaantulo

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä elokuuta 1982. Jotta kuntien kantokykyluokat vuodeksi 1983 voitaisiin mahdollisimman nopeasti vahvistaa, tulisi sisäasiainministeriöllä ja kantokykyluokitustoimikunnalla olla mahdollisuus luokituksessa tarvittavan aineiston hankkimiseen ja käsittelyyn jo ennen mainittua voimaantuloajankohtaa.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi näin kuuluva lakiehdotus:

Laki

kuntien kantokykyluokituksen toimittamisesta vuodeksi 1983

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä kuntien kantokykyluokituksesta annetussa laissa (665/67) on säädetty, toimitetaan kuntien kantokykyluokitus vuodeksi 1983 siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Kunnat sijoitetaan niille vuodeksi 1982 vahvistettuihin kantokykyluokkiin. Erityisen painavista syistä voidaan vahvistettua kantokykyluokkaa kuitenkin korottaa tai alentaa yhdellä luokalla.

Luokkien alennukset ja korotukset on tehtävä niin, että luokituksessa alennettavien ja korotettavien kuntien yhteenlasketut asukasluvut vastaavat toisiaan tai että erotus asukaslukujen välillä on pienin mahdollinen.

3 §

Kantokykyluokitusta toimitettaessa noudatetaan muutoin, mitä kuntien kantokykyluokituksesta annetun lain 1 §:n 1 momentissa ja 7 §:ssä on säädetty.

4 §
Tämä laki tulee voimaan
kuuta 1982. päivänä

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen
täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpitei-
siin.

Helsingissä 14 päivänä toukokuuta 1982

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Mikko Jokela*

probability of the polynomial being of degree d is
 $\frac{1}{2^d}$ for $d = 0, 1, \dots, n-1$ and 0 for $d = n$.

(b) Let X be the random variable representing the degree of the polynomial.

(i) $E[X] = \sum_{d=0}^{n-1} d \cdot \frac{1}{2^d}$
 $= \sum_{d=0}^{n-1} \frac{d}{2^d}$

(ii) $E[X^2] = \sum_{d=0}^{n-1} d^2 \cdot \frac{1}{2^d}$